

Konjunktúrajelentés

A DUIHK 31. Konjunktúrafelmérésének
eredményei

2025. május

Deutsch-Ungarische
Industrie- und Handelskammer
Német-Magyar
Ipari és Kereskedelmi Kamara

Deutsch-Ungarische
Industrie- und Handelskammer
Német-Magyar
Ipari és Kereskedelmi Kamara

Impresszum

© 2025 Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara

Kézirat elkészült: 2025.05.05.

Szerző: Dirk Wölfer, kommunikációs osztályvezető

Közreműködött: Kelemen Tamás

Kapcsolat:

info@ahkungarn.hu

Tel: +36 1 345 7600

www.duihk.hu

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

© Borítókép: Pixabay.com

Verziószám: 20250506_1110

Tartalom

1. Vezetői összefoglaló	4
2. Konjunktúra.....	5
2.1. Gazdasági helyzet és várakozások	5
2.2. Üzleti kockázatok és hosszútávú kihívások	10
3. Munkaerőpiac	13
3.1. Munkaerőhiány.....	13
3.2. Munkaköltségek	15
3.3. Képzés, képzettség, munkajog.....	17
4. Hazai üzleti környezet	19
4.1. Gazdaságpolitika	19
4.2. Támogatások, finanszírozás	22
4.3. Működési környezet	23
4.4. Újra Magyarországra?	24
4.5. DUIHK Befektetői Hangulatindex.....	25
5. Nemzetközi környezet	26
5.1. Kereskedelmi politika	26
5.2. Az euró bevezetése	26
6. Függelék.....	28
6.1. A felmérésről.....	28
6.2. Kérdéssor.....	29
6.3. Módszertani megjegyzések	30

1. Vezetői összefoglaló

Elöljáróban

Idén az évek óta februárban végzett felmérésünk adatfelvételét márciusra halasztottuk, annak érdekében, hogy a vállalatvezetők válaszaikban még figyelembe vehessék a február 23-i német parlamenti választások eredményeit, ill. az eredmények lehetséges hatásait a német és európai gazdaságra. Hiába halasztottunk: az Egyesült Államok áprilisi vámbejelentései már nem tükröződhetnek a válaszokban. 2020-ban az adatfelvételt néhány nappal az első hazai covid-eset előtt zártuk le, a járvány pedig hetek alatt radikálisan átírta a gazdasági környezetet. 2022-ben pedig Oroszország Ukrajna ellen indított háborúja már „benne volt” az eredményekben.

Nincs tökéletes időpont egy felmérésre. Ezért a mostani felmérés is – részben – egy **pillanatfelvétel**, legalábbis a gazdasági helyzet és az üzleti várakozások tekintetében. Ugyanakkor felmérésünk rendszeresen kitér strukturális kérdésekre, az üzleti környezet minőségére és a munkaerőpiaci trendekre. Sok témában akár húszéves idősorokkal rendelkezünk. Ennek köszönhetően az aktuális felmérésből is olyan adatokat nyerhetünk, amelyek **hosszútávú trendeket tükröznek** és ezért értékes információkat nyújtanak a gazdaság szereplőinek és a gazdaságpolitikai döntéshozóknak egyaránt.

Gazdasági helyzet és várakozások

A felmérésben résztvevő 236 vállalat mind a gazdaság egészére, mind a saját üzletre nézve borúlátóbb, mit a tavalyi felmérésben. A cégek három negyede a kereslet hiányát jelölte meg a legfontosabb kockázatok között. Az üzleti várakozásokat illetően csaknem azonos a javulásra és a romlásra számítók aránya. Ebből kifolyólag a foglalkoztatási tervek is legfeljebb a szinttartásra utalnak, a beruházási kiadásoknál akár visszaesés is lehetséges.

Munkaerőpiac

Az idei felmérés szerint a vállaltok továbbra is szembesülnek munkaerőhiánnyal, annak mértéke azonban enyhült a korábbi évekhez képest. Ez is hozzájárult a bérköltségre vonatkozó várakozások csökkenéséhez. A felsőoktatás, valamint a szakképzési rendszer tekintetében erősödött az elégedettség.

Hazai üzleti környezet

Az üzleti környezet tekintetében a munkaerőpiaci feltételek, a beszállítói háttér és az infrastruktúra továbbra is alapvetően kedvező minősítést nyertek, a gazdaságpolitikai keretekre nézve azonban többnyire negatív irányba változott a vállalatok értékelése. E téren régiós összevetésben a magyar eredmény inkább az átlag alatt szerepel.

Nemzetközi környezet

A felmérés ugyan még az áprilisban élesedő nemzetközi vámkonfliktusok előtt zárult le, de enélkül is a vállalatok több, mint a fele negatív hatásoktól tartott. Az euró bevezetését támogatók aránya továbbra is igen magas szinten van.

Alternatívák

Arra a kérdésre, hogy ma ismét Magyarországra vinnék e beruházásaikat, a megkérdezettek 78 százaléka igennel válaszolt. Ez azonban azt is jelenti, hogy négy év alatt tíz százalékponttal csökkent ez a mutató.

Hangulat-Index

A felmérés eredményeiből származtatott Befektetői Hangulatindex a tavalyi +3 értékről –4-re csökkent. Mivel a múltban az Index alapvetően együtt mozgott a magyar gazdaság tényleges változásaival, a friss mutató is alátámasztja, hogy idén nem várható érezhető gazdasági fellendülés.

2. Konjunktúra

2.1. Gazdasági helyzet és várakozások

Gazdasági helyzet és várakozások

Az idei konjunktúrafelmérés mind az általános gazdasági helyzetre, mind a saját üzletre nézve meglehetősen borúlátó vállalati értékeléseket tükröz. A nemzetgazdaság jelenlegi helyzetét a megkérdezettek fele rossznak minősítette, alig akadt valaki, aki jónak látja. Az idei kilátások tekintetében aligha jobb a hangulat: a résztvevők mindössze 14 százaléka számít javulásra, a többség változatlan vagy rosszabb teljesítményre számít, és hasonlóan vélekednek a saját ágazatról is.

Az elmúlt évtizedekben ugyanakkor azt tapasztaltuk, hogy a saját vállalatra nézve optimistábbak a cégvezetők, mint a gazdaság vagy az ágazat egészét tekintve. Ez az idei felmérésben is beigazolódtott, de még így is igen visszafogott a vállalatok hangulata. A jelenlegi üzleti helyzetet a résztvevők 28 százaléka jónak értékelte, csaknem negyede pedig (23%) rossznak. Az öt százalékpontnyi pozitív egyenleg nemcsak a tavalyinál gyengébb, hanem a legalacsonyabb 2013 óta. Negatív egyenleget egyébként csak a pénzügyi válság idején, 2009-ben és 2010-ben mértünk.

Az idei üzleti kilátásokat illetően sem érezhető nagy bizakodás: ugyanannyian számítanak jobbulásra, mint gyengülésre (26, ill. 25 százalék), ami nagyságrendileg megegyezik a tavalyi aránnyal.

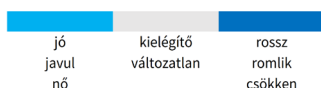
Az üzleti várakozások természetesen szorosan összefüggenek az értékesítési kilátásokkal.

E tekintetben is csak csekély a növekedésre számító vállalatok többsége (35 százalék, szemben a csökkenéstől tartó 31 százaléknyi csoporttal), az exportbevétel tekintetében pedig nulla körüli a pozitív és a negatív változásra számítók egyenlege.

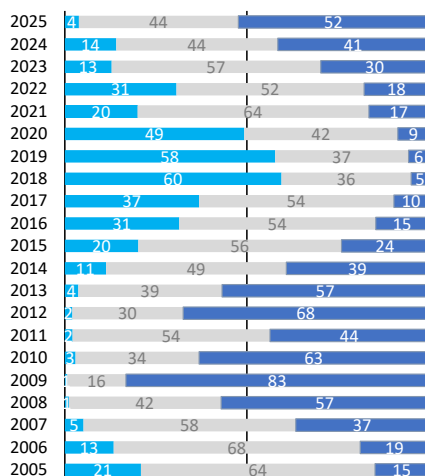
Ennek ellenére az iparban valamivel optimistábbak a vállalatok – ott (a márciusi adatfelvétel idején) 29 százalék számított jobb üzletmenetre az idei évben, és „csak” 19 százalék rosszabbra. A nagy (60 százaléknál magasabb) exporthányaddal rendelkező vállalatoknál valamivel kedvezőbb a pozitív és a negatív változásra számítók egyenlege (31 vs. 19 százalék), míg a 20 százalék alatti exporthányadot felmutató cégeknél csak 20 százalék számít jobb üzleti helyzetre, 30 százalék pedig rosszabbra.

A nemzetgazdaságra vetítve ez a vállalati hangulatkép azt jelzi, hogy idén sem számíthatunk sem érezhetően gyorsuló gazdasági növekedésre, sem a kivitel jelentős fellendülésére. Ráadásul ezt az értékelést még az április óta kibontakozó nemzetközi vám-viták előtt adták a vállalatok. A tényleges eredmény nagymértékben attól függ majd, hogy sikerül-e elkerülni a nemzetközi kereskedelmi konfliktusok élesedését, különös tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti viszonyra.

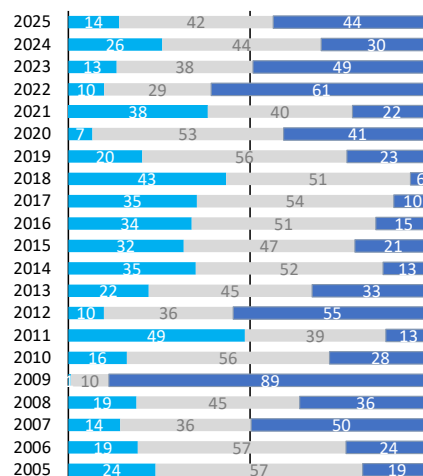
(százalékos részesedés a válaszadók százalékában)

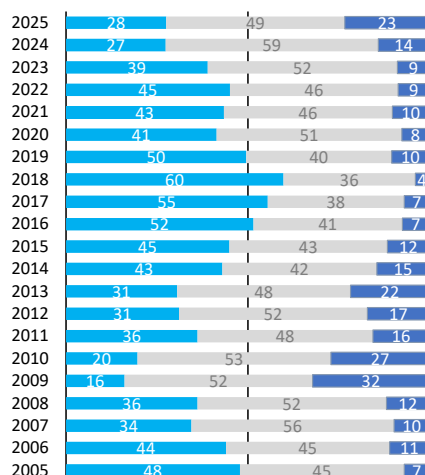
A nemzetgazdaság helyzete

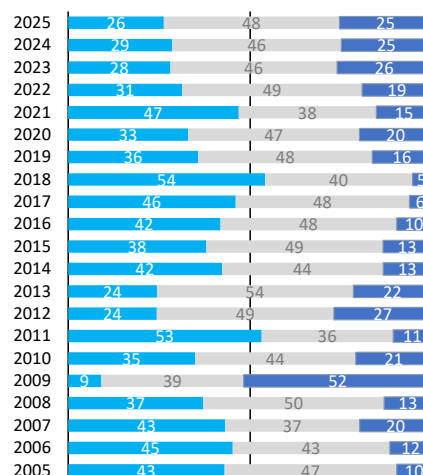
Nemzetgazdasági kilátások *

Saját üzleti helyzet

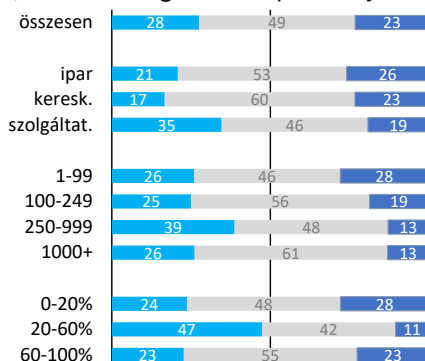

Üzleti várakozások *

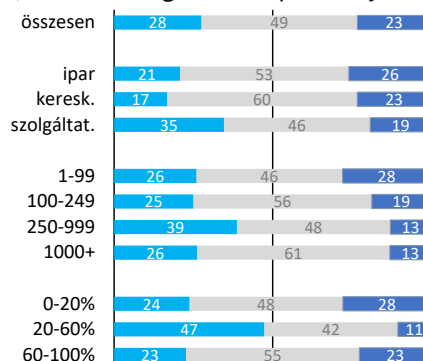
2025

ágazat, létszámkategória és exporthányad szerint

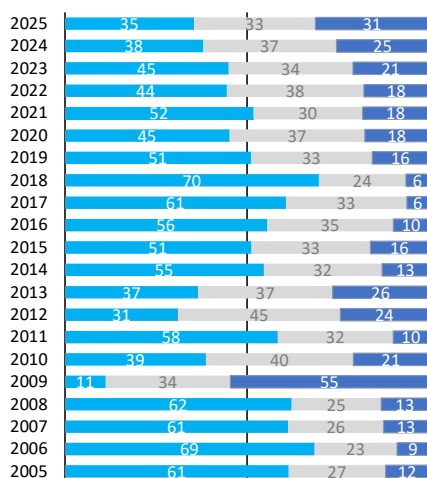
2025

ágazat, létszámkategória és exporthányad szerint

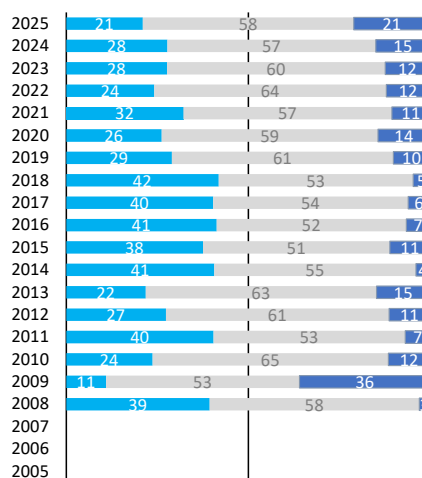
* várakozások: a következő 12 hónapra nézve

Árbevétel-várakozások *

* várakozások: a következő 12 hónapra nézve

Export-várakozások *

* várakozások: a következő 12 hónapra nézve

Beruházási és foglalkoztatási tervek

A bizonytalan gazdasági kilátások negatív hatással vannak a beruházási és foglalkoztatási hajlandóságra is.

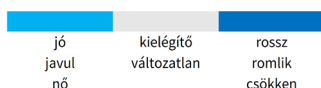
A **beruházási tervek** tekintetében drasztikusan, a felére – 16 százalékra – csökkent azok aránya, akik növelni szándékozzák fejlesztési kiadásait, miközben a megkérdezettek 30 százaléka visszafogná azokat. Az egyenleg – mínusz 14 százalék – a legkedvezőtlenebb 2010 óta, azaz a pénzügyi világválság óta.

A magyar gazdaság számára különösen fontos ipari szektorban az általánosanál is gyengébb a beruházási hajlandóság – ott egyenesen duplája a fejlesztési kiadások csökkentését tervezők aránya, mint az emelést tervezőké (36 vs. 18 százalék).

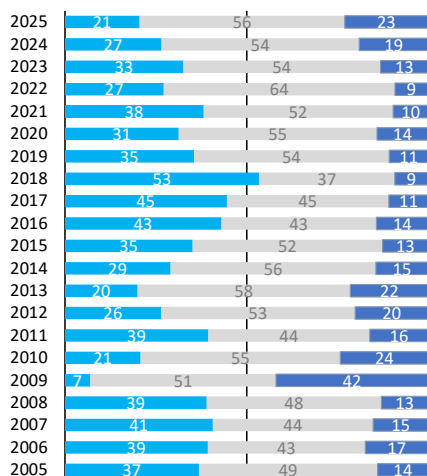
A beruházási kiadások visszafogása természetesen nem jelenti azt, hogy a vállalatok nem fognak beruházni, de a felmérés szerint nem is fogják növelni fejlesztési kiadásait. Az elmúlt több mint tíz évben **a német vállalatok évente mintegy 2-3 milliárd eurót** fordítottak magyarországi fejlesztésekre, kapacitás-bővítésre vagy korszerűsítésre.

A **foglalkoztatási tervek** tekintetében a pozitív és a negatív válaszok aránya csaknem azonos. Ami pedig azt is valószínűsíti, hogy az idei évben összességében ne számítsunk a létszám számottevő bővítésére, legalábbis a megkérdezett vállalatok körében. Ágazati megközelítésben hasonló minta tapasztalható, mint a beruházási tervek esetén: az ipari, valamint a nagy exporthányaddal rendelkező vállalatok érezhetően óvatosabbak a létszám-fejlesztés tekintetében.

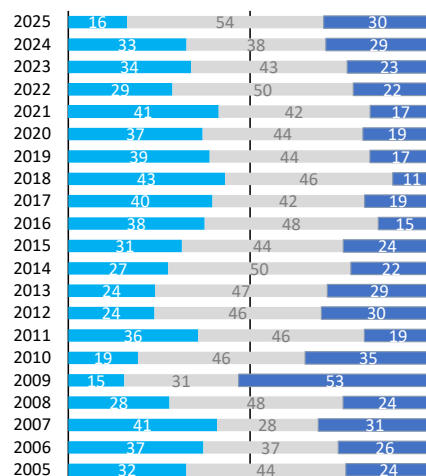
(százalékos részesedés a válaszadók százalékában)

Foglalkoztatási tervek *

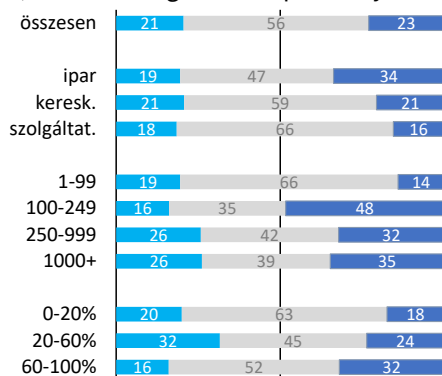

Beruházási tervek *

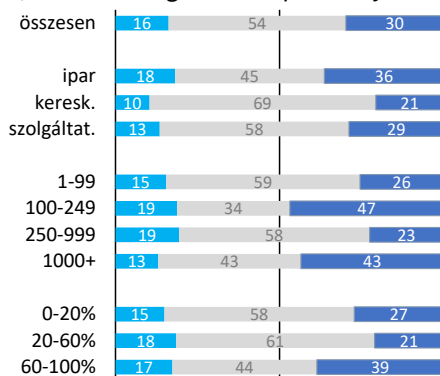
2025

ágazat, létszámkategória és exporthányad szerint

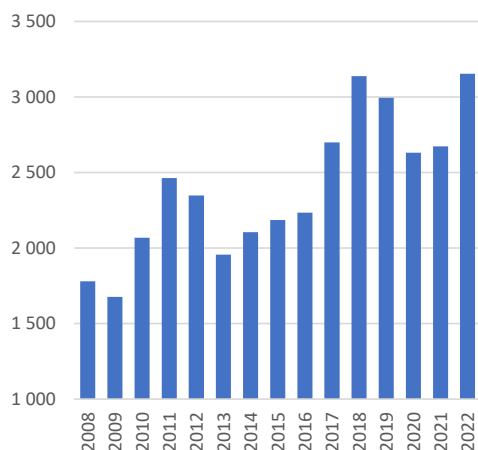
2025

ágazat, létszámkategória és exporthányad szerint

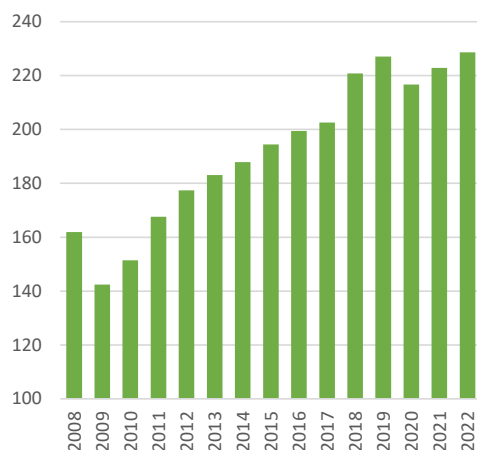

HÁTTÉR: Magyarországon működő német tulajdonú vállalatok

Beruházási kiadások (tárgyi eszközökre)
folyó áron, millió euró

Alkalmazottak száma
ezer fő

forrás: KSH FATS statisztikája, DUIHK számításai

Régiós kitekintés

A gazdasági és üzleti várakozások romlása idén a kelet- és közép-európai térség egészére is jellemző. A magyarországi hangulat pedig – az elmúlt évekhez hasonlóan – valamivel a régiós átlag alatt alakul, különösen a beruházási tervek tekintetében. Több kérdésben Szlovákia a sereghajtó, a beruházási tervek tekintetében azonban Szlovénia, Lengyelország, Csehország vagy Románia is igen szerény eredményeket mutat.

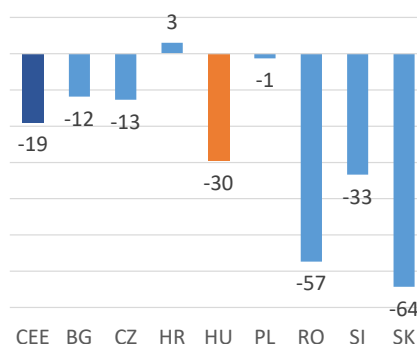
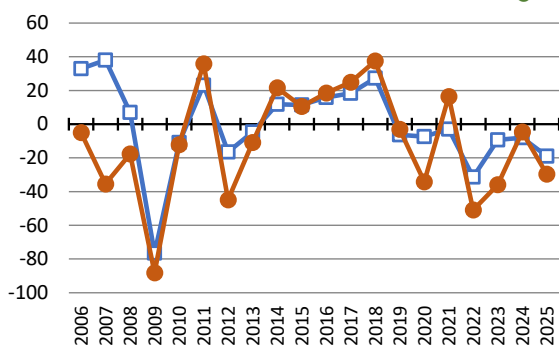
Nemzetközi felmérés

A pozitív és negatív válaszok egyenlege, százalékpontban

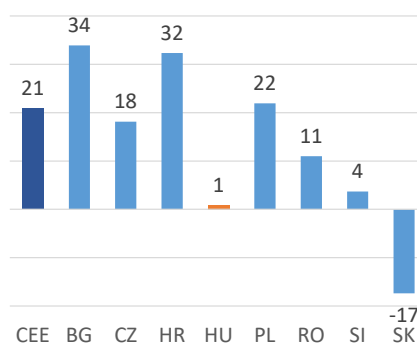
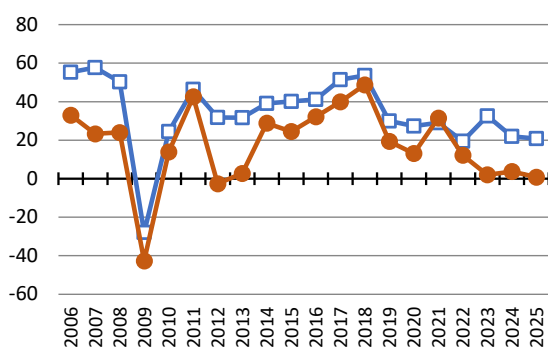
— régiós átlag — Magyarország

2025 – Kiemelt országok

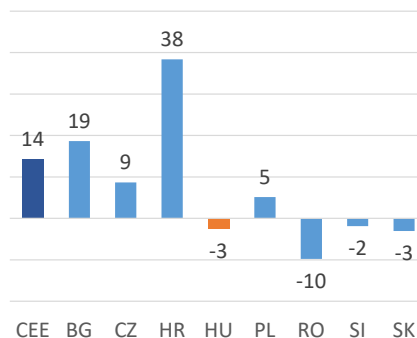
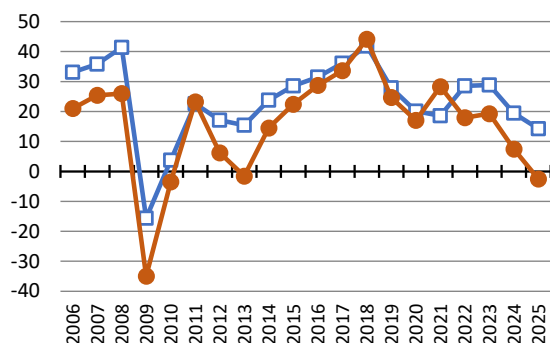
Nemzetgazdasági kilátások

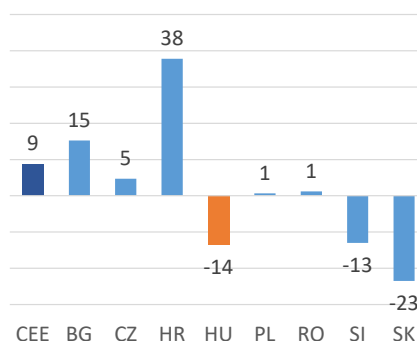
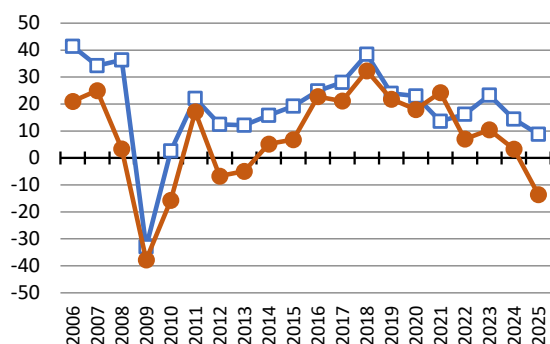
Üzleti várakozások

Foglalkoztatási tervek

Beruházási tervek

2.2. Üzleti kockázatok és hosszútávú kihívások

Kockázatok a következő 12 hónapban

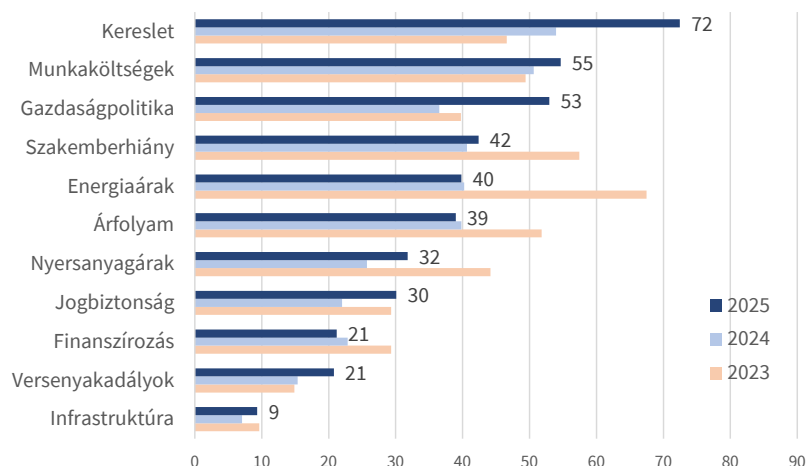
A saját vállalatra nehezedő kockázatok értékelése alátámasztja ill. megmagyarázza az üzleti várakozások tekintetében megfogalmazott véleményeket. A felmérésben résztvevők csaknem háromnegyede a keresletet (pontosabban: annak hiányát) látja fontos kockázatnak. Ez az érték tehát nem csökkent 2024. őszi felmérésünkhöz képest, de lényegesen magasabb a tavaly tavasszal mért értékénél. Ennek fényében érthető az árbevételre és a saját üzleti helyzetre vonatkozó borúlátó hangulat.

Csak csekély változást mértünk a munkaerőpiac-cal kapcsolatos kockázatoknál – mind a munkaköltségekben, mind a munkaerőhiányban továbbra is kockázatot lát a cégek fele ill. mintegy 40 százaléka.

Annál feltűnőbb, hogy több vállalat kockázatot lát a gazdaságpolitikai keretekben (53%, 2024: 37%) és a jogbiztonságban (30%, 2024: 22%). A legkisebb kockázatot a felmérés szerint továbbra is az infrastruktúra jelenti – a cégek kevesebb mint tíz százaléka lát veszélyt e téren.

➔ Egyes kockázatokkal a „Hazai üzleti környezet” c. fejezet is foglalkozik.

Hol látja a legnagyobb kockázatokat vállalata gazdasági fejlődésére nézve a következő 12 hónapban? (jelölések száma a teljes minta százalékában)

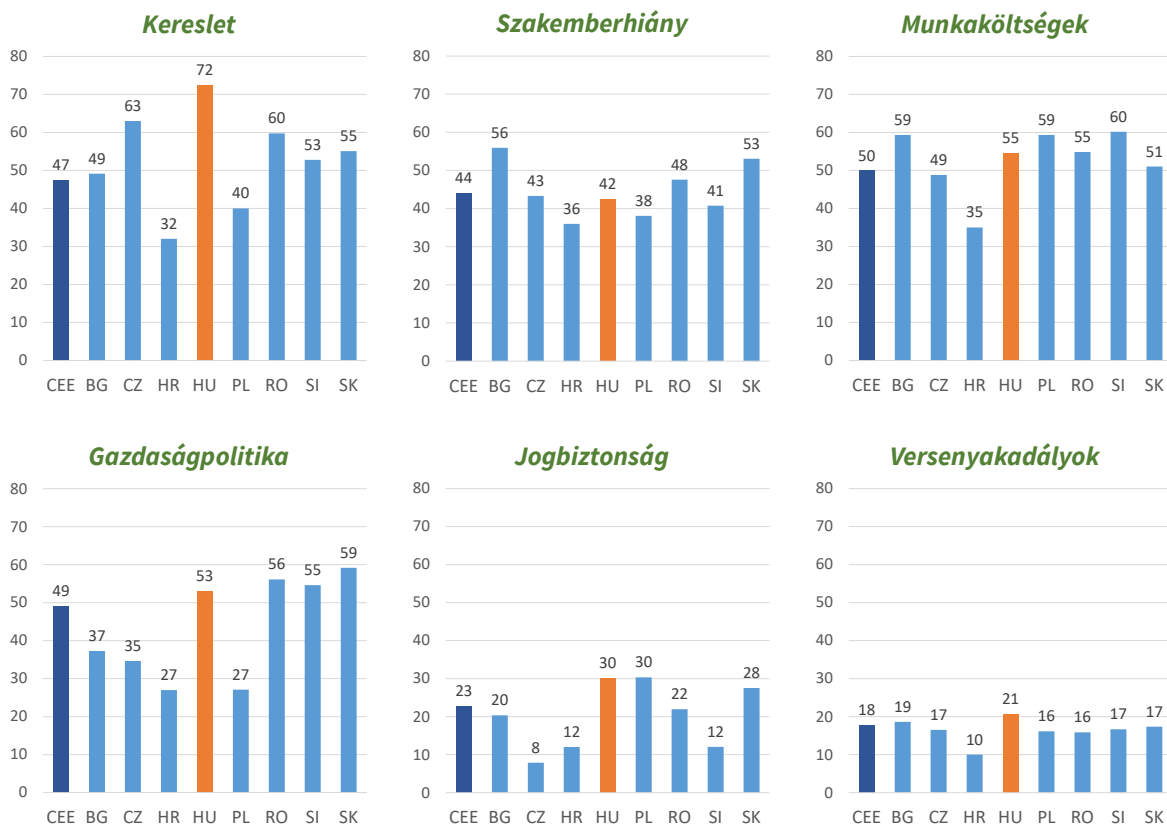

Régiós kitekintés

A kockázatmegítélésben a magyar eredmények többnyire beleilleszkednek a régiós képbe. A kereslet tekintetében ugyanakkor Magyarországon kiemelkedően magasak az aggályok, a munkaerőpiacra nézve pedig számos ország hasonló cí-pőben jár mint Magyarország, ugyanúgy, mint pl. a gazdaságpolitika, a jogbizton-ság vagy a versenyakadályok tekintetében.

Nemzetközi felmérés

Hol látja a legnagyobb kockázatokat vállalata gazdasági fejlődésére nézve a következő 12 hónapban? 2025, jelölések száma a teljes minta százalékában – kiemelt országok

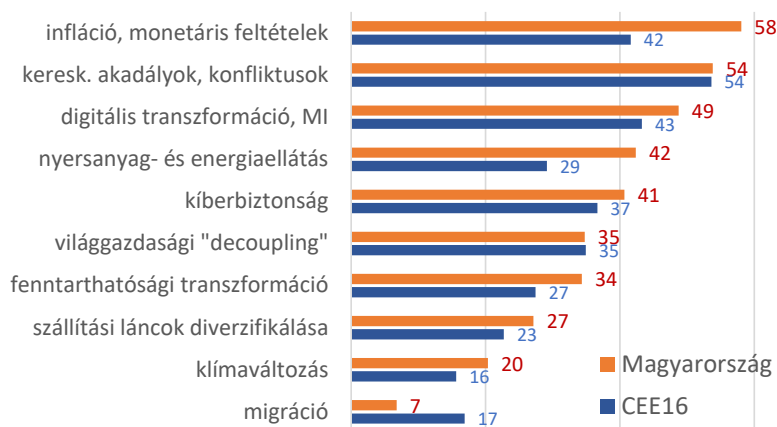
Hosszútávú kihívások

Az idei felmérésben először érdeklődtünk a hosszútávú – a következő öt évben várható – kihívásokról is. A magyarországi felmérésben a legtöbben az inflációt és a monetáris politikai keretfeltételeket, valamint a kereskedelmi akadályokat és konfliktusokat jelölték meg, beleértve a politikai beavatkozásokat pl. vámokkal, szubvenciókkal

vagy iparpolitikai döntésekkel. Szintén nehéz feladatok elé állítja a cégvezetőket a gazdaság digitális átalakulása, a mesterséges intelligencia és a kiberbiztonság. Kevésbé nehéz kihívásnak tekintik viszont a szállítási láncok diverzifikálását, aminek a háttérében vélhetően a covid-járvány hatására már fogatosított intézkedések állnak, valamint a klímaváltozásból adódó alkalmazkodási feladatokat.

Melyek a legnagyobb globális kihívások az Ön vállalata szempontjából a következő öt évben?

(jelölések száma a teljes minta százalékában)

3. Munkaerőpiac

3.1. Munkaerőhiány

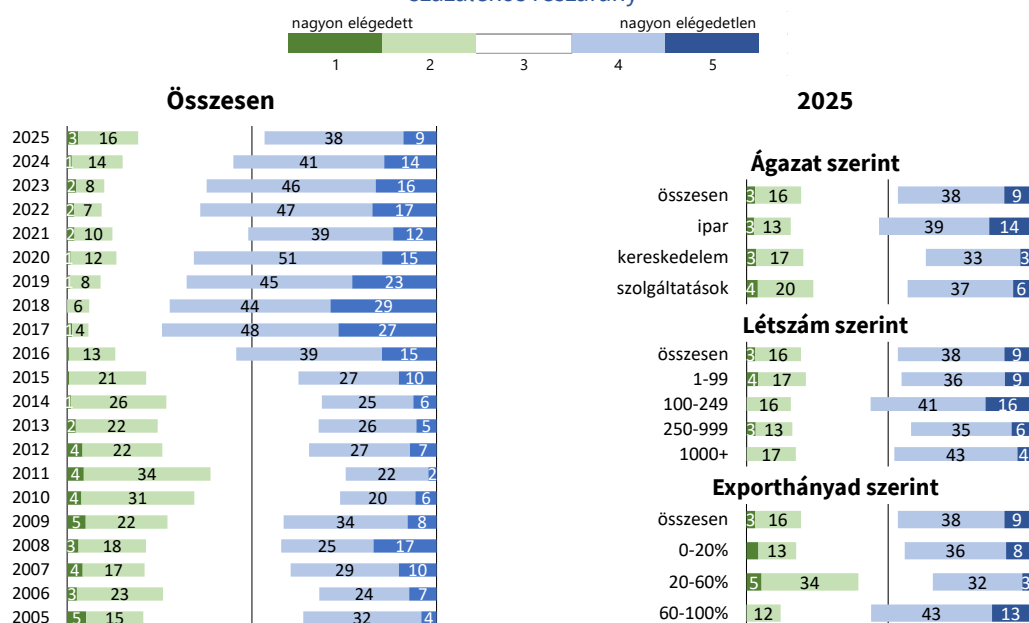
Enyhülő nyomás

A szakemberek, és általában a munkaerő hiánya idén tovább enyhült, a munkaadók elégedetlensége az elmúlt tíz év legalacsonyabb szintjére esett vissza. Ezen belül azonban jelentős eltérések tapasztalhatók. A feldolgozóiparban továbbra is messze az átlag felett mozog az elégedetlenség, éppúgy, mint a nagy (60 százalék fölötti) exporthányaddal rendelkező vállalatoknál. Ez szűk

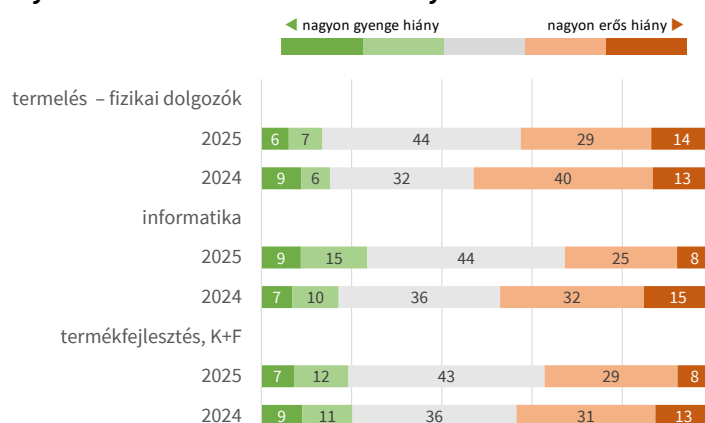
keresztmetszetet jelenthet, ha bekövetkezik a gazdaság és ezen belül az ipari export várva várt fellendülése.

Az enyhülő nyomás a korábbi években legjobban hiányolt szakmákban is mutatkozott – a termelésben dolgozó fizikai munkásoknál, az IT-s szakembereknél és a kutatási és fejlesztési alkalmazottaknál.

Mennyire elégedett az adott tényezővel? – Szakképzett munkaerő rendelkezésre állása százalékos részarány

Milyen erősnek érzi a szakemberhiányt az adott területeken?

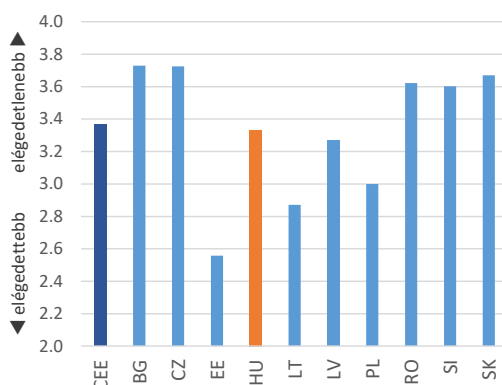
Régiós kitekintés

Régiós összevetésben Magyarországon a munkaerőhiány mértéke átlagosnak tekinthető. Az idei nemzetközi felmérés szerint a magyar érték megegyezik a térség átlagával. A hazinál továbbra is erősebb a nyomás pl. Bulgáriában, Csehországban vagy Szlovákiában, miközben pl. Lengyelországban, a balti államokban és akár Szerbiában kisebb gond a szakemberhiány.

Nemzetközi felmérés

Mennyire elégedett az adott tényezővel? – Szakképzett munkaerő rendelkezésre állása

Átlagos értékelés (1 = nagyon elégedett 5 = nagyon elégedetlen), kiemelt országok

Milyen következményekkel jár a munkaerőhiány?

Jelenleg a munkaerőhiány miatt a cégek 38 százaléka ugyan még tapasztal fennakadásokat – kisebb-nagyobb mértékben – a folyó termelésben vagy szolgáltatási tevékenységben, de emiatt csak kevesen kényszerülnek egyes megbízások visszatartására, és a tervezett beruházásokra is alig van hatása a munkaerőhiálynak. Utóbbinak azonban még mindig nagyon erős felhajtó hatása van a bérekre – ezt a vállalatok két harmada jelezte, minden negyedik vállalat a legerősebb hatásfokozatot jelölte be. Sovány vigasz, hogy 2019-ben még ennél is sokkal érezhetőbb volt a bérnyomás.

Milyen intézkedésekkel válaszolnak a vállalatok?

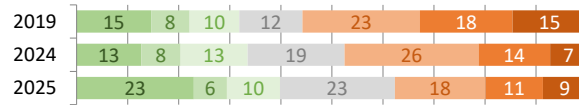
A vállalatok leginkább a saját dolgozóik továbbképzésével reagálnak a munkaerőhiányra – a megkérdezettek két harmada fordul ehhez az eszközhöz. Ugyanakkor 57 százalékuk automatizálással is igyekszik helyettesíteni a hiányzó „élő munkát”. Az átlagon felüli jutalmazás azonban nem tűnik a legalkalmasabb eszköznek – azt a megkérdezettek csak 28 százaléka alkalmazza. Szintén nem igazi gyógyír a gyakorlatban a külföldi munkaerő toborzása, hiszen a jelenlegi (és nemrég szigorított) szabályozási keretek igen körülményesek és költségesek.

Milyen hatással van a szakképzett munkaerő hiánya az Ön vállalatára? (százalék)

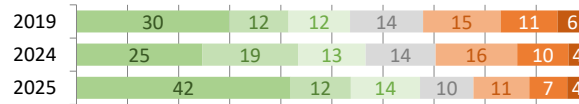
◀ egyáltalán nem jellemző

▶ teljes mértékben jellemző

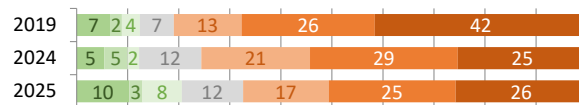
Fennakadások a folyó termelési/szolgáltatási tevékenységben

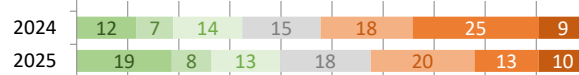
Megrendelések visszautasítása

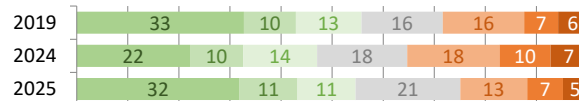
Munkaerőköltségek emelkedése

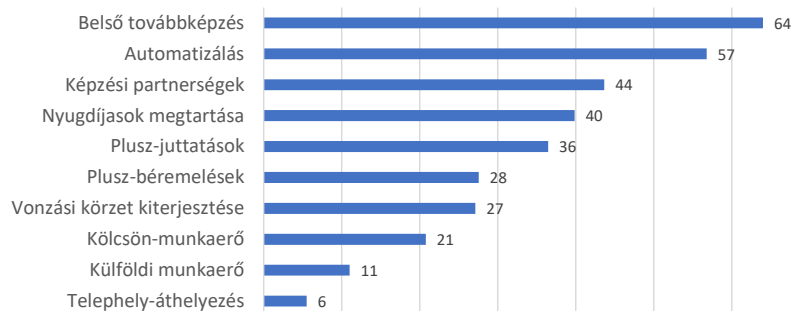
Munkaerő-fluktuáció növekedése

Tervezett beruházások elhalasztása/törlése

Milyen intézkedéseket hozott vagy tervez a közeljövőben a szakemberhiány következményeinek enyhítésére? jelölések a résztvevők százalékában

3.2. Munkaköltségek

A bérköltségek várt növekedése idén az elmúlt négy év legalacsonyabb ütemére, 6,8 százalékra csökkent, ami jóval alulmúlja a tavalyi 11 százalékos várakozást. Ráadásul az előrejelzés meglepően hasonló a vállalati ismérvek szerinti összehasonlításban: az ágazat, létszám vagy

exporthányad egyes alcsoportjai között mindössze 1-2 százalékpontos eltéréseket mértünk.

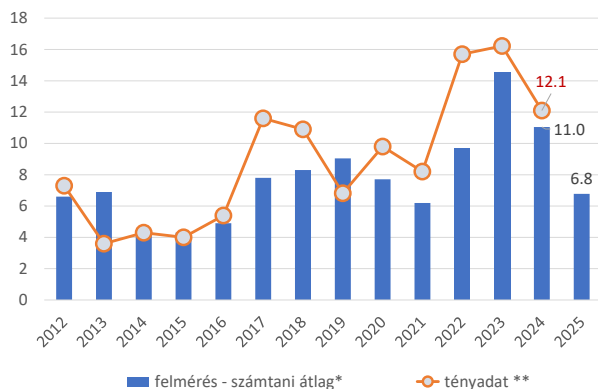
Hozzá kell tenni, hogy az elmúlt évek tapasztalatai alapján felméréseink résztvevői összességében némileg – 1-2 százalékponttal – lassúbb bérnövekedést jeleztek előre, mint amennyi ténylegesen megvalósult az üzleti szférában az adott évben.

2024-ben pl. a 11 százalékos prognózis helyett ténylegesen 12,1 százalékkal nőttek a keresetek a vállalalkozói szférában.

A bérdinamika az idei évre várt lassulása **két tényezőre vezethető vissza**. Egyrészt jelentősen

csökkent az infláció, másrészt a gazdaság általános gyengesége a munkaerőpiacon a kereslet csökkenésével és a munkaerőhiány enyhülésével jár (ld. vonatkozó fejezetet).

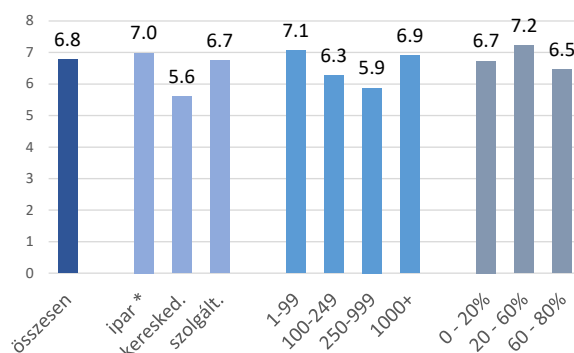
Hány százalékkal emelkednek vállalatának átlagos bérköltségei idén? egy főre számítva, százalék

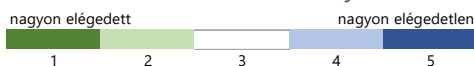
* tényadat: a vállalati szféra bruttó-átlagkereset növekedése.

Forrás: KSH

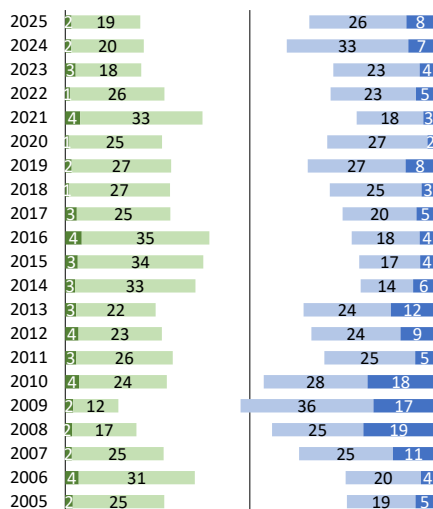
Bérköltségek várt alakulása 2025-re ágazat, létszámkategória és exporthányad szerint (százalék)

Mennyire elégedett az adott tényezővel? – Munkaköltségek százalékos részarány

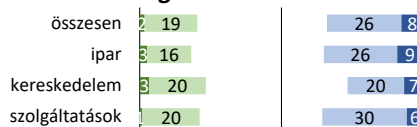

Összesen

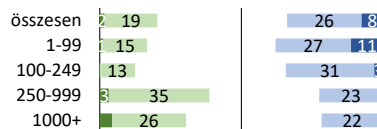

2025

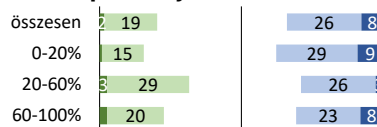
Ágazat szerint

Létszám szerint

Exporthányad szerint

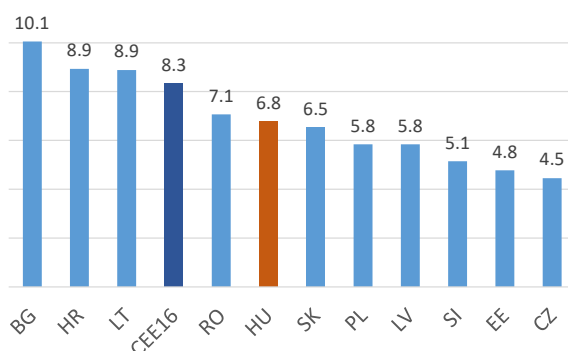
Régiós kitekintés

Régiós összevetésben Magyarországon munkaköltségek várt növekedése elmaradt a régiós átlagtól. Bulgáriában, Horvátországban és Litvániában 9-10 százalékos emelkedésre számítanak, ugyanakkor Csehországban mindössze 4,5 százalékkal számolnak, és Lengyelországban is egy százalékponttal kisebb az előrejelzés, mint Magyarországon. Utóbbi országokban azonban a munkaköltségek átlagos szintje is magasabb a hazainál.

Nemzetközi felmérés

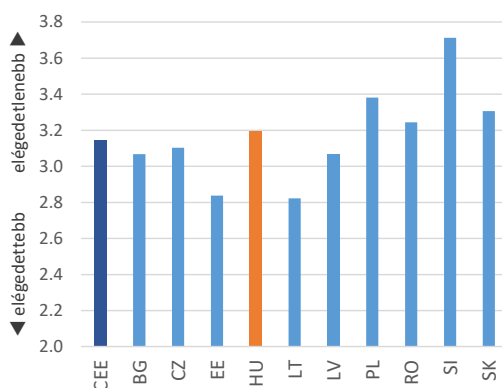
Hány százalékkal emelkednek vállalatának átlagos bérköltségei idén?

egy főre számítva, százalék, kiemelt országok

Mennyire elégedett az adott tényezővel? – Munkaköltségek

Átlagos értékelés (1 = nagyon elégedett 5 = nagyon elégedetlen), kiemelt országok

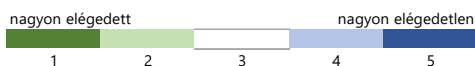

3.3. Képzés, képzettség, munkajog

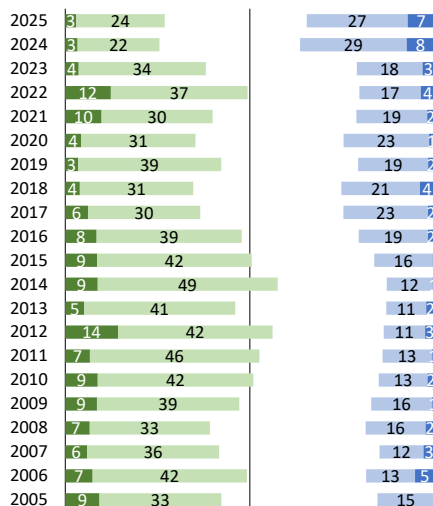
Mind a munkavállalók képzettsége, mind a felsőoktatási, valamint a szakképzési rendszer tekintetében kismértékben nőtt a vállalatok elégedettsége. A hagyományosan előnyösnek ítélt

munkajogi szabályozás ugyan némileg rosszabb értékelést kapott idén, de továbbra is többségben vannak a pozitív vélemények.

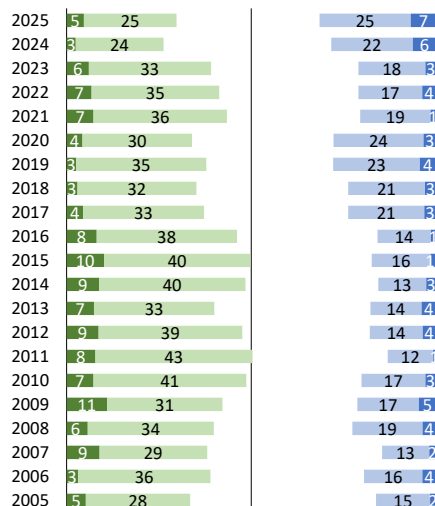
Mennyire elégedett az adott tényezővel? százalékos részarány

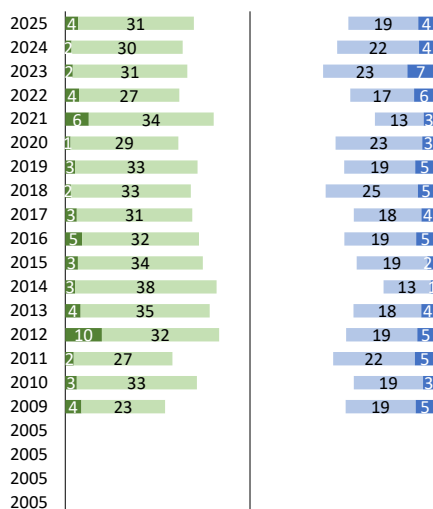
Munkavállalók képzettsége

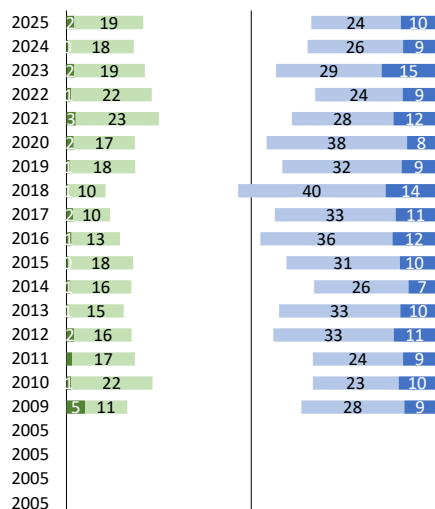
Dolgozók termelékenység és motiváltsága

Felsőoktatási rendszer

Szakképzési rendszer

4. Hazai üzleti környezet

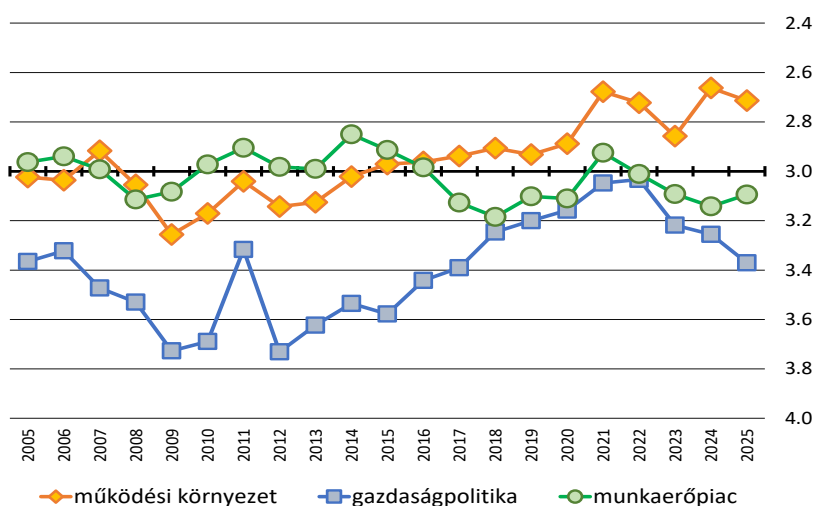
Az üzleti környezet minőségét összesen 25 tényező alapján szoktuk vizsgálni. Minden tényező tekintetében a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán osztályozták elégedettségüket. A 25 tényezőt három csoportba lehet sorolni: gazdaságpolitikai tényezők, munkaerőpiaci tényezők és a működési környezet.

Az elmúlt 20 év felméréseiben az utóbbi két csoporttal való elégedettség rendszerint a

„megfelelő”-nek nevezhető 3-as szint körül mozgott, míg a gazdaságpolitika eleinte jóval kevésbé felelt meg a várakozásoknak, 2012 óta azonban fokozatosan javuló tendenciát mértünk – egészen 2022-ig. Azóta e téren ismét nőtt az elégedetlenség, ez a trend folytatódott az idei felmérésben is. Ezzel szemben a munkaerőpiacon több kérdésben javuló értéket mértünk idei felmérésünkben, a működési környezet pedig továbbra is pozitív értékelést kapott.

Elégedettség az üzleti környezetet meghatározó tényezőkkel

1 = nagyon elégedett ... 5 = nagyon elégedetlen

4.1. Gazdaságpolitika

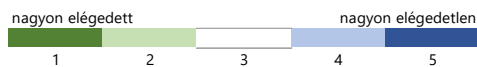
Miközben a gazdaságpolitika különböző területein egészen 2020-2021-ig több éven keresztül fokozatosan nőtt a vállalatok elégedettsége, az idei felmérés szerint folytatódott a körülbelül három éve tartó tendencia, miszerint ismét negatív irányba mozdul a vállalatok értékelése.

Ez tapasztalható volt mind a közigazgatás, mind a gazdaságpolitikai kiszámíthatóság, a

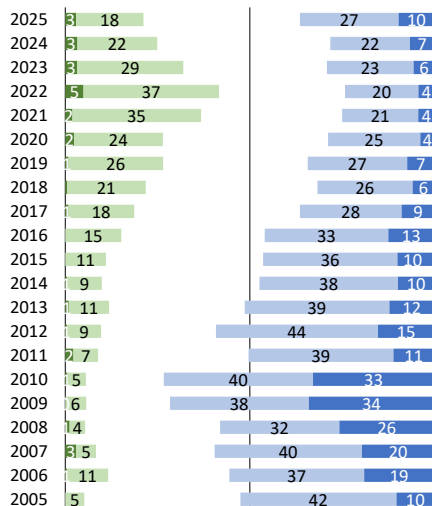
jogbiztonság, a közbeszerzések átláthatósága és a korrupció elleni fellépés kérdésre adott válaszokban.

Sajnos a korábbi években viszonylag jól szereplő adózás tekintetében is gyengült az elégedettség, az adóterhek esetén ismét többségbe került az elégedetlen vállalatok tábora.

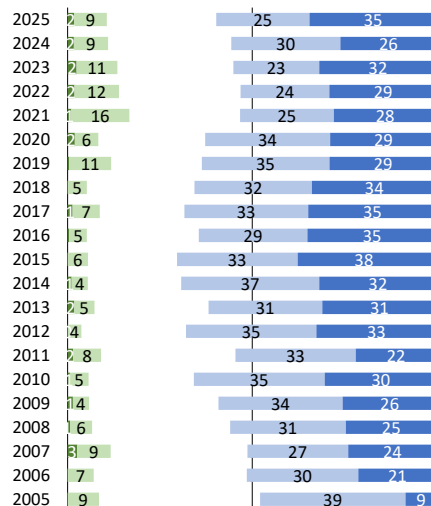
Elégedettség az üzleti környezetet meghatározó tényezőkkel százalékos részarány

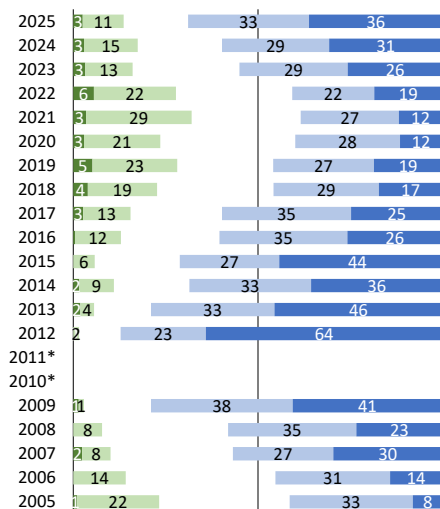
Hatékony közigazgatás

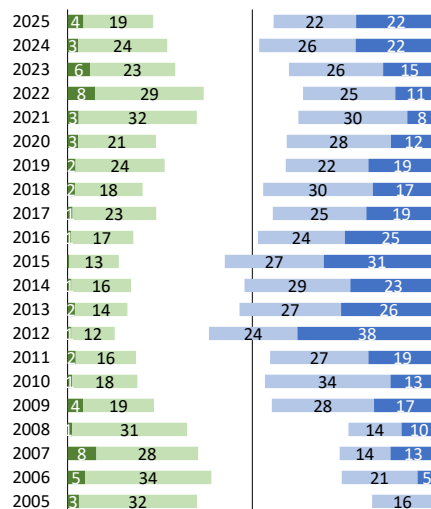
Közbeszerzés átláthatósága

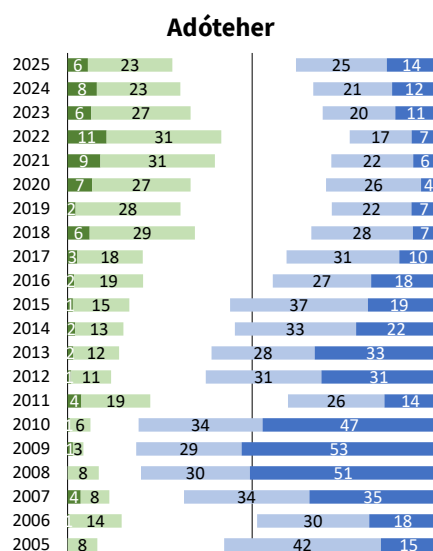
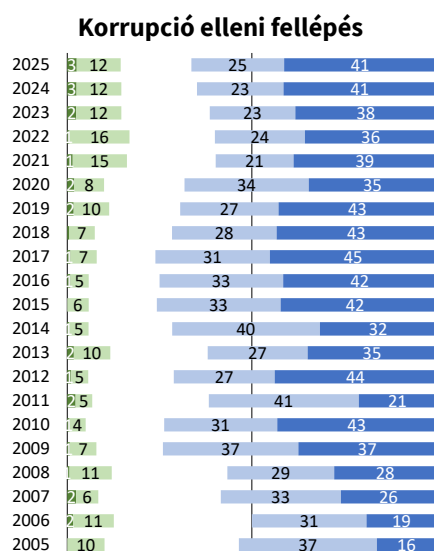
Gazdaságpolitika kiszámíthatósága

Jogbiztonság

* 2010-2011-ben a kérdés technikai hiba miatt nem szerepelt a kérdőívben.

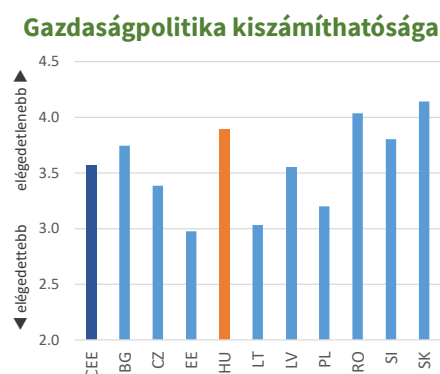
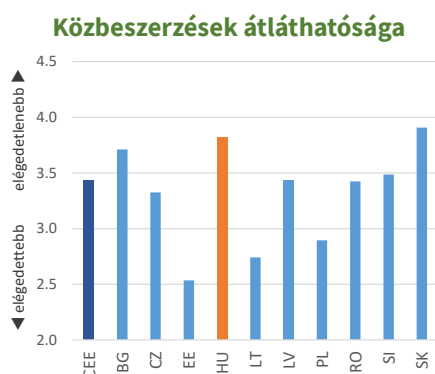
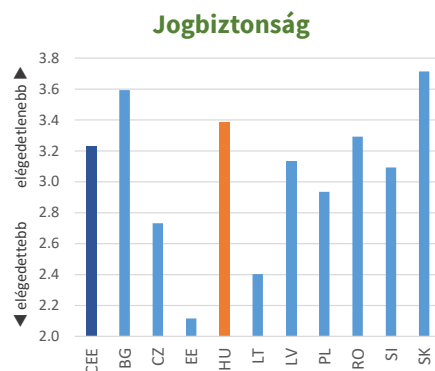
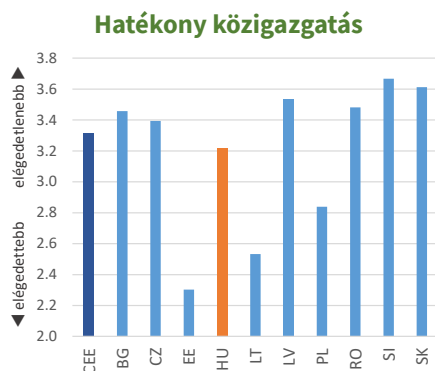

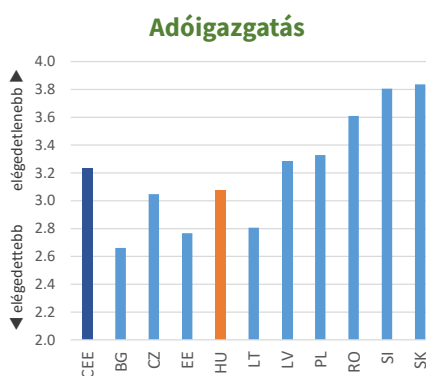
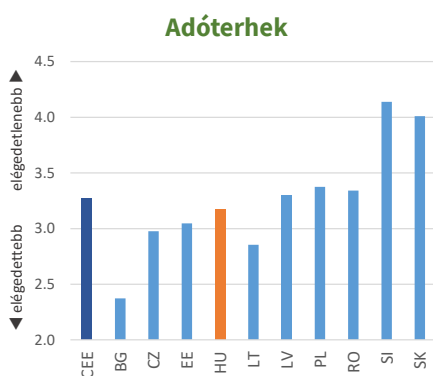
Régiós kitekintés

Több gazdaságpolitikai kérdésben a magyarországi vállalatok elégedettsége elmarad a régiós átlagtól. Pozitív eltérés tapasztalható az adózás és a közigazgatás terén.

Nemzetközi felmérés

Mennyire elégedett az adott tényezővel?
2025, átlagos értékelés 1-től 5-ig terjedő skálán

4.2. Támogatások, finanszírozás

Támogatások

Az uniós és hazai állami támogatások jelentősége a beruházási döntések tekintetében egészen 2020. elejéig, a Covid-járvány kitöréséig inkább mérsékelt volt. Hatásukat a megkérdezettek 15-20 százaléka nevezte erősnek vagy döntőnek, a vállalatok fele számára pedig a támogatások nem voltak relevánsak, vagy eleve nem éltek ilyen jellegű pályázatok lehetőségével. Ez a pandémiával megváltozott, azóta tovább nőtt a támogatások szerepe. Idén a résztvevők 30 százaléka tartotta azokat nagyon fontosnak vagy döntőnek, a feldolgozóiparban ez az arány megközelíti az 50 százalékot.

Mivel a külföldi vállalatok sok esetben nem jogosultak uniós támogatásokra, a jövőben is igen fontos marad a hazai támogatási források biztosítása,

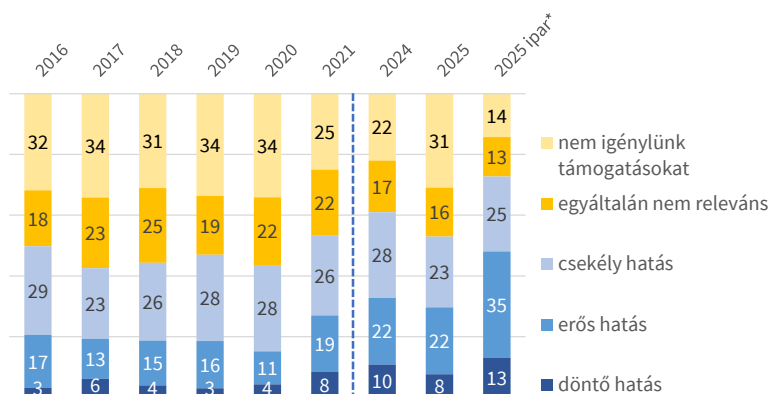
különösen a kis- közepes vállalatok számára. Ebben a tekintetben a HIPA által kezelt támogatások 2025. áprilisában meghirdetett kiszélesítése és megkönnyítése jó irányba mutató lépés volt.

Finanszírozási feltételek

A finanszírozási környezet 2024-ben került először a kérdések sorába. Idén a résztvevők 30 százaléka elégedett (vagy nagyon elégedett) volt a finanszírozási feltételekkel (2024: 28%), csak 22 százalékuk volt elégedetlen (24%). A külföldi tulajdonú vállalatoknál azonban figyelembe kell venni, hogy pl. nagyobb beruházások finanszírozása sokszor az anyavállalati (külföldi) banki kapcsolatokon keresztül történik.

Milyen hatással vannak az uniós vagy állami támogatások az Ön beruházási döntéseire?

Jelölések a válaszadók százalékában

* feldolgozóipar

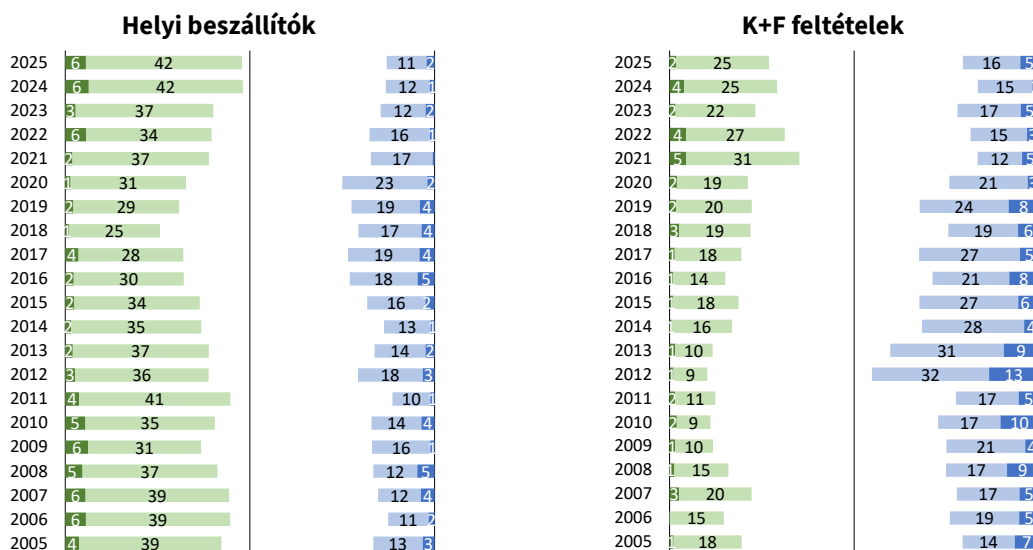
4.3. Működési környezet

A működési környezet alatt jelen felmérésben azon tényezőket értjük, amelyek a gazdasági szereplők közötti kapcsolatokat és a működésükhöz szükséges infrastruktúrát jellemzik.

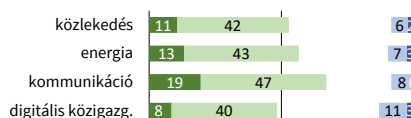
Öröndetes, hogy tovább nőtt a megkérdezettek elégedettsége a **hazai beszállítók** rendelkezésre állásával és minőségével. Alapvetően jónak – bár a tavalyinál valamivel kisebb mértékben – értékelték a **kutatási és fejlesztési feltételeket**, valamint a fizetési fegyelmet is.

Az **infrastruktúrát** illetően Magyarországon már több éve a régiós átlagot meghaladó elégedettséget tapasztalunk. Ezért tavaly óta részletesebben vizsgáljuk ezt a tényezőt. Eszerint a hazai vállalatok kiemelkedően elégedettek a kommunikációs infrastruktúrával, de a közlekedési és energia-infrastruktúra esetén is 50 százalék feletti az elégedettek aránya, és szintén jónak minősítik a közigazgatás digitalizálását.

Elégedettség az üzleti környezetet meghatározó tényezőkkel
százalékos részarány

Infrastruktúra (2025)

4.4. Újra Magyarországra?

Johann Wolfgang von Goethe legismertebb művében Margit felteszi Faustnak a kérdést: „Te voltaképp a hittel hányadán vagy?” Ma a németben ez a „Gretchenfrage” olyan szállóige, amellyel egy, a lényegre irányuló – akár kellemetlen – kérdést jellemeznek. Felmérésünkben talán ilyen típusú kérdés az, hogy – mindent összevetve – az adott cég ma is Magyarországot választaná befektetésének célpontjává. A kérdést 1997 óta tesszük fel, és egyértelműen Magyarország mellett szól, hogy a 29 év átlagában a megkérdezettek 79 százaléka igen-nel válaszolt. A legmagasabb értékeket 2021-ben és 2022-ben mértük (88%), a legalacsonyabbat 2012-ben, 71 százalékkal.

Idei felmérésünkben a tavalyi 80-ról 78 százalékra csökkent ez az arány, ami viszont azt is jelenti, hogy mindössze négy év alatt tíz százalékponttal esett vissza.

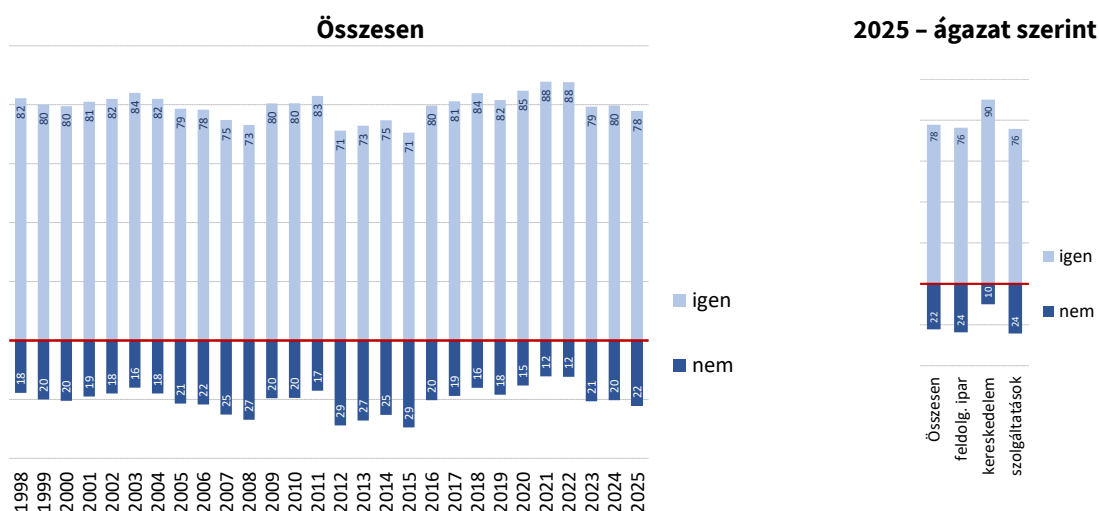
Az eredmény értékelésénél azonban érdemes figyelembe venni, hogy a nagyon általános kérdést sok egyedi tényező befolyásolja. Ezen tényezők egy része **nemzetközi piaci átrendezésekből** adódhat, függetlenül a magyarországi feltételek alakulásától. A teljesség igénye nélkül ide tartozhatnak pl. a vállalatcsoporton belüli szerkezeti átalakítások, a vevőszerkezet vagy a beszerzési források változásai vagy a termékportfólió átalakítása.

Ugyanakkor szerepet játszhat a **hazai működési feltételek** alakulása is, amennyiben gyengül a versenyképesség az alternatív telephelyekkel szemben, pl. a költségek, a szabályozás vagy a kockázatok tekintetében.

Fontos azonban megjegyezni, hogy az a válasz, hogy ma már más célország mellett döntene egy cég, semmiképpen nem jelenti azt, hogy bezár Magyarországon. Tapasztalataink szerint inkább arra utal, hogy az újabb fejlesztéseket várhatóan máshová viszik.

Ágazatokra bontva talán meglepőnek tűnhet, hogy a kiskereskedelem körüli éles gazdaságpolitikai viták közepette a kereskedelmi ágazatban az átlagosnál magasabb az ismét Magyarország mellett döntők aránya. Itt két körülményt érdemes figyelembe venni. Egyrészt a mintában a „kereskedelmet” elsősorban külkereskedelemmel foglalkozó cégek jelentik, pl. német ipari gyártók magyarországi forgalmazói. Ők, ugyanúgy, mint a kiskereskedelmi vállalatok a magyar – vállalati és lakossági – vevők kiszolgálása céljából telepedtek le Magyarországon. Ők a magyar piacon versenyeznek, szemben pl. a gyártó cégekkel, amelyek zömében exportra termelnek itt. Utóbbiaknak a nemzetközi piacokon kell versenyezniük, ezért különösen érzékenyek pl. a költségek alakulására, másrészt pedig – elvileg – más országokba is áthelyezhetik a működésüket, ami a hazai piacra fókuszáló ágazatokban nem egy életszerű opció.

Ma ismét Magyarországot választaná befektetési helyszínnek? (százalék)

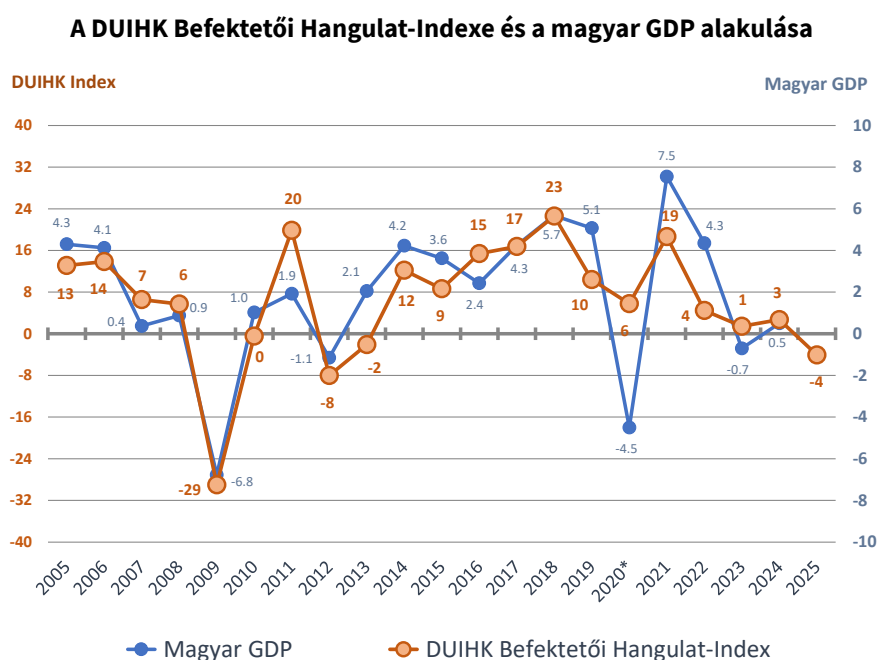

4.5. DUIHK Befektetői Hangulatindex

Felmérésünk eredményeiből előállítunk egy összesítő mutatót is, amely a beruházási döntéseket leginkább befolyásoló tényezőket veszi figyelembe. Ez a „Befektetői Hangulat-Index” (BHI) +100 és –100 közötti értéket vehet fel, attól függően, hogy a vizsgált tényezők összességükben mennyire kedveznek a beruházási tevékenységnek. Az elmúlt években az index meglehetősen szoros együttmozgást mutatott a magyar gazdaság tényleges alakulásával.

Az idei eredmények alapján a BHI-index a tavalyi +3-ról –4-re csökkent. Ez a visszaesés egybeesik a felmérés számos részeredményével, pl. a beruházási tervek tekintetében leírt trenddel.

Amennyiben újra beigazolódik a BHI index és a magyar GDP közötti összefüggés, az idei évre **nem számolunk érdemi gazdasági növekedéssel**, ami pedig alátámasztana több friss kutatói előrejelzést is.

* 2020: Az adatfelvétel néhány nappal a covid-járvány magyarországi kitörése előtt zárult le.

5. Nemzetközi környezet

5.1. Kereskedelmi politika

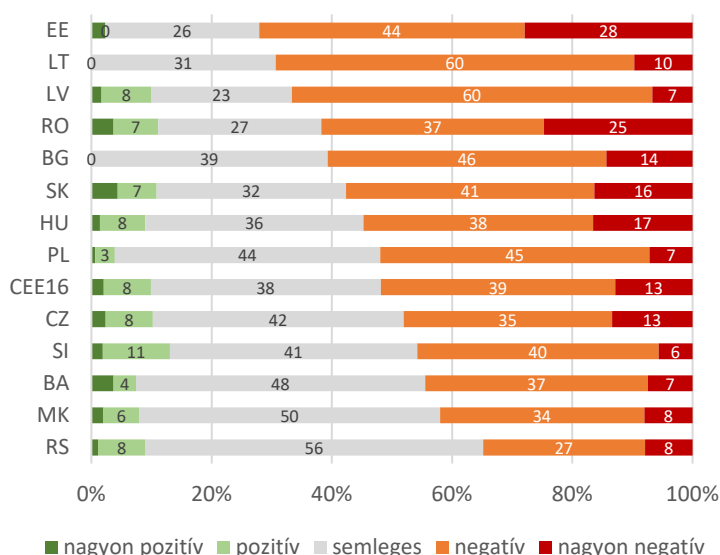
Magyarország gazdasága kiemelkedően nagy mértékben rá van utalva a nemzetközi piacokra – még Németországnál is erősebben. Annál inkább rá van utalva mindkét ország a szabad kereskedelmi kapcsolatokra. Az utóbbi hónapokban azonban súlyos zavarok léptek fel a világ kereskedelmi rendszerében, elsősorban az új amerikai kormány vámpolitikája miatt.

Felmérésünkben a kereskedelmi konfliktusok miatt a magyarországi résztvevők 55 százaléka

negatív hatásokat vár a saját üzletre nézve, ezen belül 17 százalék erősen negatív következményeket.

Régiós összehasonlításban a legjobban a viszonylag kis méretű gazdasággal rendelkező balti államok vállalatai tartanak kedvezőtlen hatásoktól. A nem uniós országokban, pl. Szerbiában, Észak-Macedóniában vagy Boszniában valamivel kisebbek az ezirányú félelmek.

Milyen hatással lesz az új amerikai kereskedelempolitika és más országok esetleges válaszlépései az Ön vállalatára?

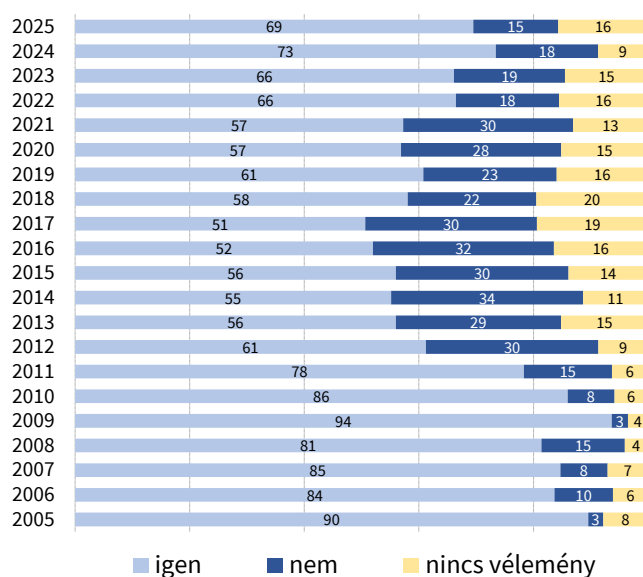

5.2. Az euró bevezetése

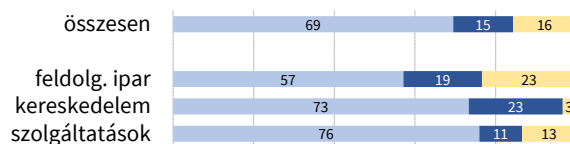
Az eurót kívánatosnak tartó cégvezetők száma kis mértékben csökkent, de így is, a 2024-es évet leszámítva, a legmagasabb arányt – 69 százalékot – ért el 2011-óta. Az eurót kifejezetten ellenzők tábora ugyanakkor 15 százalékra zsugorodott – ez felméréseink sorozatában a legalacsonyabb érték 2011-óta, amikor éppen túl voltunk egy pénzügyi világválságon és egy kormányváltáson.

A bizonytalanok aránya pedig visszatért a 2019-2023 közötti értékekre. Az adatok értékelése során figyelembe kell venni, hogy az adatfelvétel idején – februárban és márciusban – éppen több hónapos szintre erősödött a forint árfolyama. Már korábban tapasztaltuk, hogy egy több hónapon át tartó árfolyamtrend az egyik vagy a másik irányba billentheti az euró iránti kedvet.

Kívánatos-e az euró bevezetése Magyarországon? (a válaszadók százalékában)

2025 ágazat szerint

Régiós kitekintés

A régióban az uniós tagországok közül hatan már bevezették az eurót. A fennmaradó öt országban idén leginkább Bulgáriában kívánják a közös valuta bevezetését, Csehországban pedig a magyarországihoz közeli az európártiak aránya (65%). Ezzel szemben Lengyelországban és Romániában egyelőre még visszafogottabb az euró iránti kedv, ott a támogatók aránya csak 48 ill. 43 százaléknál tart.

6. Függelék

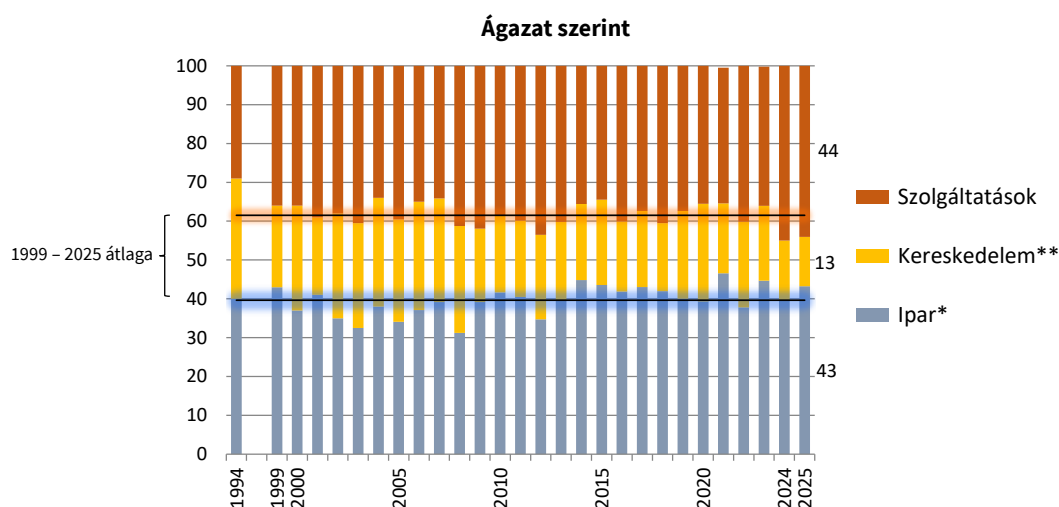
6.1. A felmérésről

Felmérés ideje (adatfelvétel): 2025. március 3-28.

Felmérés módszere: online és telefonon

Résztvevők száma: Magyarországon: **236**, ebből online: 153, telefonon: 83
a 16 CEE-országban összesen: **1.420**

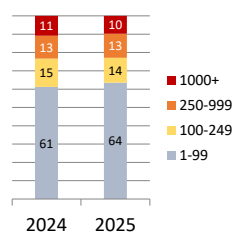
Résztvevők összetétele (Magyarországon):

* Ipar: feldolgozóipar, építőipar, energia- és vízellátás és hulladékgazdálkodás.

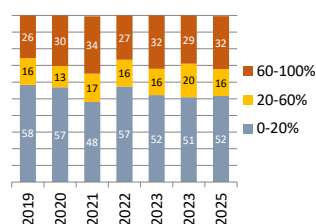
** kereskedelem: döntő részben kül- és nagykereskedelem

Létszám szerint

A létszám kategóriák 2024-ben megváltoztak.

Exporthányad szerint

A nemzetközi felmérésben résztvevő 16 ország (CEE vagy CEE16):

AL - Albánia	BA - Bosznia-Hercegovina	BG - Bulgária	CZ - Csehország
EE - Észtország	HR - Horvátország	HU - Magyarország	KS - Koszovó
LT - Litvánia	LV - Lettország	MK - Észak-Macedónia	PL - Lengyelország
RO - Románia	RS - Szerbia	SI - Szlovénia	SK - Szlovákia

6.2. Kérdéssor

1. Hogyan vélekedik Magyarország jelenlegi gazdasági helyzetéről?
2. Hogyan vélekedik a magyar gazdaság kilátásairól idén az előző évhez képest?
3. Hogyan vélekedik ágazata jelenlegi helyzetéről?
4. Hogyan alakul ágazatának helyzete idén az előző évhez képest?
5. Hogyan vélekedik vállalatának jelenlegi üzleti helyzetéről?
6. Hogyan alakul vállalatának üzleti helyzete idén az előző évhez képest?
7. Hogyan alakul vállalatának teljes árbevétele idén az előző évhez képest?
8. Hogyan alakul exportárbevétele idén az előző évhez képest?
9. Hogyan változik vállalatának létszáma idén az előző évhez képest?
10. Hogyan alakulnak vállalatának beruházási kiadásai idén az előző évhez képest?
11. Hány százalékkal emelkednek a vállalat átlagos bérköltségei idén (egy főre számítva)?
12. Mennyire elégedett az üzleti környezet felsorolt tényezőivel?
 - EU-tagság
 - Közigazgatási rendszer
 - A közbeszerzési pályázatok átláthatósága
 - A gazdaságpolitika kiszámíthatósága
 - Korruptió és bűnözés elleni fellépés
 - Politikai és szociális stabilitás
 - Jogbiztonság
 - Adóterhek
 - Adórendszer, adóhivatalok
 - A helyi beszállítók rendelkezésre állása és minősége
 - A K+F feltételrendszere
 - Fizetési fegyelem
 - Finanszírozási feltételek (hozzáférés és költségek)
 - Munkaköltségek
 - A szakképzett munkaerő rendelkezésre állása
 - A munkavállalók képzettsége
 - A munkavállalók termelékenysége és motiváltsága
 - A felsőoktatás minősége
 - A szakképzés minősége
 - A munkajog rugalmassága
 - Közlekedés, szállítás, logisztika
 - Energiaellátás
 - Kommunikáció (hálózat minősége, szolgáltatások)
 - A közigazgatás digitalizációja
13. Milyen hatással van az állami támogatások (uniós alapok vagy állami beruházási ösztönzők) az Ön beruházási döntéseire?
14. Kíváncos-e az euró bevezetése Magyarországon?
15. Ma ismét Magyarországot választaná-e befektetési helyszínnek?
 - Ha NEM: melyik országot választaná?
16. Milyen hatással van a szakképzett munkaerő hiánya az Ön vállalatára?
 - Visszafogja a folyó termelési/szolgáltatási tevékenységet
 - További megrendeléseket kell visszautasítani
 - Emelkednek a munkaerőköltségek
 - Magasabb fluktuáció
 - Tervezett beruházások csökkentése szükséges
17. Milyen intézkedéseket hozott vagy tervez a közeljövőben a szakemberhiány következményeinek enyhítésére?
 - A munkaerő-kölcsönzés fokozott igénybevétele
 - A munkavállalók vonzáskörzetének kiterjesztése (pl. közlekedési ajánlatokkal)
 - Szakképzett munkaerő toborzása külföldön
 - A nyugdíjkorhatárt betöltött munkavállalók továbbfoglalkoztatására való motiválása
 - A vállalaton belüli képzés és továbbképzés bővítése
 - Fokozott együttműködés oktatási intézményekkel
 - A piaci átlagot meghaladó béremelés
 - Az önkéntes béren kívüli juttatások (fringe benefits) kiterjesztése
 - Fokozott automatizálás, digitalizáció
 - Telephely áthelyezése (belföldön vagy külföldre)
18. Milyen erősnek érzi a szakemberhiányt a következő területeken:
 - termelés - fizikai dolgozók
 - termelés - vezető alkalmazottak
 - logisztika - fizikai alkalmazottak
 - logisztika - szellemi alkalmazottak
 - informatika
 - beszerzés, ESG
 - értékesítés, marketing
 - pénzügyek, controlling
 - személyügyek, képzés
 - termékfejlesztés, K+F
 - stratégia, vállalatirányítás
19. Hol látja a legnagyobb kockázatokat vállalata gazdasági fejlődésére nézve a következő tizenkét hónapban? (Több válasz is lehetséges)
 - Kereslet
 - Finanszírozás
 - Munkaköltségek
 - Szakképzett munkaerő hiánya
 - Árfolyam
 - Energiaárak
 - Nyersanyagárak

- Jogbiztonság
 - Gazdaságpolitikai keretfeltételek
 - Infrastruktúra
 - Kereskedelmi akadályok / a helyi vállalkozások előnyben részesítése
20. Véleménye szerint milyen hatással lesz az új amerikai kereskedelempolitika és más országok esetleges reakciói az Ön vállalatának magyarországi üzletmenetére?
21. Melyek a legnagyobb globális kihívások az Ön vállalata szempontjából a következő öt évben? (több válasz is lehetséges)
- A világgazdaság fregmentációja / Decoupling
 - Az ellátási lánc diverzifikációja
 - Klímaváltozás
 - A gazdaság átalakulása a fenntartható energia/termelés irányába
- A nyersanyag- és energiaellátás biztonsága
 - Digitális átalakulás, mesterséges intelligencia
 - Kiberbiztonság
 - Kereskedelmi akadályok és konfliktusok: az ellátási láncokra gyakorolt növekvő politikai befolyás (pl. törvények, kereskedelmi akadályok révén), vámok és ellentarifák, támogatások, diszkriminatív iparpolitika
 - Infláció/ monetáris politikai keretfeltételek
 - Migráció
22. Melyik országban van vállalata többségi tulajdonosának székhelye / központja?
23. A vállalat fő tevékenységi köre
24. Foglalkoztatottak száma Magyarországon
25. Az exportértékesítés aránya a teljes árbevételhez képest
26. A vállalat székhelye

6.3. Módszertani megjegyzések

Átlag: Ha másképp nem jelöltük, az átlag számtani átlagot jelent.

Elégedett, elégedetlen: Az üzleti környezettel való elégedettség, ha másképp nem jelöltük, a szövegben az „elégedett” vagy „elégedetlen” kifejezések magába foglalják az „elégedett/elégedetlen” és a nagyon elégedett/elégedetlen” válaszokat, a 100 százalékból hiányzó érték a „közepes” válaszok százalékos részaránya.

Ipar: Ha másképp nem jelöltük, az „ipar” feldolgozóipart jelent.

Kereskedelem: Többségben kül- és nagykereskedelmet végző vállalatok.

CEE, nemzetközi ill. régiós felmérés: A német külkereskedelmi kamarák (AHK) 16 közép- és keleteurópai országban (CEE) párhuzamosan, azonos tartalommal végzett felmérés. (A résztvevő országok listáját ld. a 28. oldalon.)

Régiós átlag: A nemzetközi felmérésben résztvevő 16 ország nem súlyozott számtani átlaga.

Részarány: Százalékos részarány az adott kérdésre válaszolókból. Amennyiben többes jelölés volt lehetséges, a részarány a teljes mintára vonatkozik.
A részarányok összege kerekítések miatt eltérhet 100 százaléktól.

Részeredmények: Ahol egyes kérdésekre részeredményeket közlünk (pl. ágazat, létszámkategória vagy exporthányad szerint), az „összesen” eredmény eltérhet a részeredmények egyszerű átlagától, mert eltérő az egyes részhalmazok súlya a teljes mintában.

A konjunktúrajelentést itt letöltheti (PDF):

További gazdasági statisztikákat honlapunkon itt talál:

www.duihk.hu